

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
Langusova ulica 4
1535 LJUBLJANA

Ga. Karin Malec

Domžale, 16.10.2025

Zadeva: Pojasnila k pozivu k dopolnitvi vloge, št. 35432-10/2024-2570-3,
Ljutomerčan d.o.o

Spoštovani,

V zvezi z vašim pozivom za dopolnitev vloge, št. 10/2024-2570-14, z dne 12.9.2025 in smo ga prejeli dne 16.9.2025, vam v nadaljevanju podajamo pojasnila po točkah.

1. Maksimalna zmogljivost naprave...

Ipsum: Upravljalec naprave je še enkrat pojasnil izračun za maksimalno zmogljivost števila živali in priložil izračune v excel tabeli, ki upoštevajo določila za dobrobit živali, ki izhajajo iz 2. alineje 3.odstavka Uredbe o intervenciji dobrobit živali iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za leto 2024. Izračuni upoštevajo velikost prostora in določeno velikost za eno žival, ki izhaja iz predpisa in sicer Uredbe o intervenciji dobrobit živali iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za leto 2024 (Uradni list RS, št. 132/23, 19/24 in 101/24).

V fazi predhodnega postopka ni bilo tako natančnih podatkov, zato se številke glede na predhodni postopek lahko razlikujejo. Odstopanja je predstavljajo veliko razliko.

Tabela: Največja zmogljivost reje živali - izračun

Vrsta živali	Maksimalno št.živali
Prašiči tekači (20 – 30 kg)	4400
Prašiči pitanci (do 110 kg)	432
Plemenske svinje	846

Upravljalac naprave, je v skladu z izračuni za dobrobit živali, priložil tudi izračune v excel tabeli, ki jih prilagamo kot priloge k obrazcu P33.

Priložili smo še shemo s številom živali A-33 Blok shema – zmogljivost naprave, ki prikazuje število živali po hlevih in oddelkih, glede na največjo zmogljivost naprave v skladu s prostorsko danostjo in upoštevanjem celotnega delovnega procesa ter določil glede dobrobiti. Farma je vključena v sistem Volos, kjer je na dnevni bazi razviden trenutni stalež živali, ki ga lahko preverijo ustrezne službe.

2. Ministrstvo je pri pregledu vloge ugotovilo, da je v dokumentu P41 – Emisije v zrak (P41-jan23_FarCve) v izračunu in prikazu najmanjših odmikov po Prilogi 10 Uredbe o emisijah snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja navedeno in preračunano na 423 mest za prašiče pitance.

Ipsum: Skladno z odgovorom na prvo vprašanje, se je izdelal nov izračun skladno s Prilogo 10, ter priložil v dokumentacijo.

Priloga 10 Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (UL RS št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22, 48/22, 45/25), določa v točki 7.1 naprave za intenzivno rejo minimalne odmike pri gradnji naprav za rejo živali.

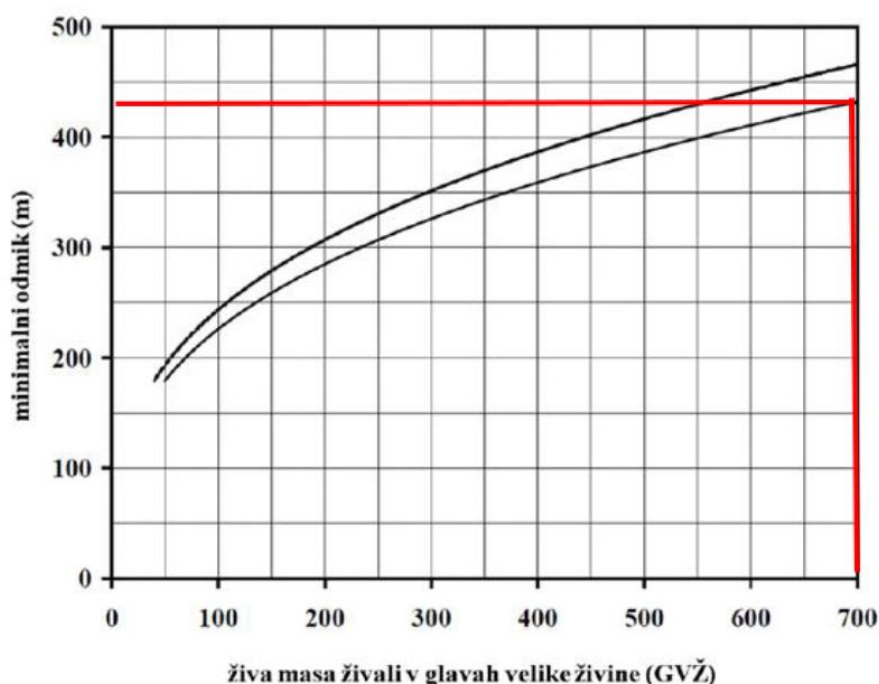
Novo predvideno stanje na Farmi Cven bo po gradnji novega hleva naslednje:

Tabela: Izračun GVŽ

Vrsta živali	Maksimalno št.živali	GVŽ koeficient*	GVŽ
Prašiči tekači	4400	0,027	118,8
Prašiči pitanci	432	0,5	216
Plemenske svinje	846	0,5	423
Skupaj		/	757,8

*GVŽ koeficienti iz Priloge 1a directive EU 2024/1785

Zahtevan minimalen odmik glede na Prilogo 10 znaša 480 m ali več. Na podlagi tega je dopolnjen dokument P41 ter vse ostale strokovne podlage, ki so bile izdelane tekom postopka.

Slika : Najmanjši odmik za Farmo Cven glede na Prilogo 10 Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja

Za prašiče velja spodnja krivulja. Glede na izračunan 758 GVŽ znaša minimalni odmik **480 m ali več**.

V območju oddaljenosti 480 m od farme Cven ni območje z namensko rabo S - stanovanjske površine.

3. Reja prašičev pitancev in tekačev: druga naprava/neposredno tehnično povezana dejavnost....

Ipsum: Skladno z ugotovitvijo ministrstva, da gre pri Hlevu 5 in hlevu Nova vzreja za NTPD in ne B1 in B2 napravo, s katero se strinjamo, smo popravili vse navedbe v zvezi s tem. Prav tako smo uskladili navedbe upravljalca naprave z oznakami, ki so bile podane za hlev za plemenske svinje. V bistvu gre za **en hlev A1 in dve tehnološki napravi (N1 in N2)**. Z oznako N1 je označen del hleva, kjer se nahajajo svinje za pripust in breje svinje – čakališče in pripustišče. Z oznako N2 je označen del hleva, kjer se nahajajo svinje v laktaciji - z malimi pujski – prasilišče.

4. Iz obrazca IED vloge izhaja, da naprava leži na zemljišču ....(dokazila za parcelo 239 k.o. Cven in 5/1 k.o. Ljutomer).

Ipsum: V dokumentacijo prilagamo dokazila (podpisano pogodbo) o zakupni pogodbi s Skladom kmetijskih zemljišč, kjer sta navedeni tudi omenjeni parceli.

5. Upravljalca se je v priloženem dokumentu A41 – Predlog programa prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak....

Ipsum: Izdelovalec strokovne ocene je izdelal nove izračune **po BAT 24, 25 in 27 (excel)** in Popravek dokumenta **Predlog programa monitoringa** in dokumenta **P2 – Skladnost obratovanja IED naprave z BAT, ki je bil v celoti dopolnjen**. Dokumenti so priložene k dopolnitvam.

6. Iz prejete dokumentacije izhaja, da pri reji živali nastaja prašičja gnojevka, ki se bo uporabila za raztros po kmetijskih površinah. Upravljalca razpolaga s 488 ha obdelovalnih površin, ki so primerna za raztros gnojevke. Celotna evidenca raztrosa se vodi v Gnojilnih načrtih. Količina gnojevke je ocenjena na 7.612 m³/leto, za celotno farmo....(opredelitev za posamezni hlev, ter kategorijo živali).

Ipsum: Upravljalca naprave je podal konkretne izračune glede nastale gnojevke, ki se jo odvaža na kmetijske površine. Dopolnili smo obrazec P-41 in P-33 s količino, ki je sicer manjša kot je bil izdelan preračun. Preračun je bil izdelan skladno s podatki iz Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2.

Tabela: Dejansko pridelane količine gnojevke na Farmi Cven, v letu 2024, izračun po kategoriji živali in posameznem hlevu

Vrsta reje	Količina gnojevke m3/žival	Poraba vode za čiščenje m3/žival	Hlev	Količina gnojevke m3 na leto	Poraba vode za čiščenje v m3/leto	Skupaj gnojevka in odpadna pralna voda V m3/leto
Tekači do 30 kg	0,04	0,105	Nova vzreja in Hlev 5	1.169,24	3.069,255	4.238,495
Prašiči pitanci 30-110 kg	0,14	0,105	Hlev 5	358,12	268,59	626,71
Breje mladice	0,23	0,105	Hlev PL 1	217,35	99,225	316,575
Plemenske svinje	0,32	0,105	Hlev PL 1	2.877,12	944,055	3821,175
SKUPAJ				4.621,83	4.381,125	9.002,955

Vir: podatek upravljalca Farme Cven

7. Iz prejete dokumentacije P44 – Načrt gospodarjenja izhaja, da ima upravljalec izdelan Načrt gospodarjenja z odpadki, ki obravnava še obe lokaciji reje živali Ljutomer in Cven, in sicer za obdobje 2021-2024. (Priložiti potrebno popravljen in posodobljen dokument)..

Ipsum: Upravljalec naprave je izdelal nov načrt gospodarjenja, ki je priložen k dopolnitvam. Popravljen je tudi tekst v P44.

8. BAT 2...(čepna kanalizacija, pregled in vzdrževanja)... Ministrstvo vas poziva, da pojasnite, ali je poleg hlevov obnovljen tudi sistem čepne kanalizacije in drugih cevovodov za gnojevko, ki vodijo do lagun za gnojevko. V kolikor ni obnovljen, pojasnite, ali imate v načrtu vzdrževanj (finančno načrtovanje in naložbe BAT 1, točka 3) predvideno obnovo (dotrajane) kanalizacije za gnojevko.

Ipsum:

Investitor je pojasnil, da je bila v celoti obnovljena tudi interna kanalizacija na farmi Cven.

Obnova kanalizacijskega sistema (čepne kanalizacije od bazenov v prostorih do lagun za začasno skladiščenje) obsega:

- Poleg obnove hlevov in izgradnje novega hleva je bila izvedena **celovita obnova čepnega kanalizacijskega sistema**, ki vključuje:
  - kanale in povezave od **bazenov pod rešetkami** do glavnih kanalov,
  - **glavni zbirni jašek in razdelilni ventil**,
  - glavno kanalizacijo vse do **lagun za začasno skladiščenje gnojevke**.
- **Vzdrževanje kanalizacijskega sistema** poteka redno:
  - Na **ca 10-15 dni se gnojevka prazni iz bazenov v lagune, takrat se pozorno spremlja in nadzoruje delovanje sistema**.
  - **dvakrat letno se lagune v celoti izpraznijo**, ko se gnojevka skupaj s pralno vodo **odpelje na kmetijske površine**,
  - ob praznjenju lagun se izvede **pregled celotnega kanalizacijskega sistema** (glavni in stranski kanali, zbirni jašek, razdelilni ventil).
  - Ob vsakem vzdrževalnem posegu se pripravijo in hranijo **zapisi o vzdrževanju**, ki dokazujejo redno izvajanje pregledov in čiščenja.

Dokazila Ljutomerčan: Prilagamo tudi zapisnik pregledov tesnosti lagun, ki ga redno pregleduje zaposleni inženir na farmi.

9. BAT 2: Pod točko BAT 2 c) je potrebno izdelati Načrt za izredne razmere za obravnavanje nepričakovanih emisij in dogodkov, kot je onesnaženje vodnih teles....Ministrstvo vas poziva, da priložite izdelan Načrt za izredne razmere kot prilogo BAT 2.

Ipsum: Upravljalec je izdelal Načrt za izredne razmere in ga prilagamo kot prilogo k P45 in ga imenujemo A45 – Načrt za izredne razmere in nesreče, Ljutomerčan.

10. **BAT 7.a** Zaključkov o BAT se nanaša na odvajanje odpadne vode.... Ministrstvo vas poziva, daje potrebno bolj podrobno opisati: potek pranja, čiščenja hlevov (kako, s čim, uporaba detergentov), količine odpadne vode (iz vsakega hleva, na letni ravni).

Ipsum: Dopolnjen je bil dokument P2, s postopkom pranja in čiščenja hlevov pri BAT 7 a. Za čiščenje se ne uporablja nobenih detergentov, samo visokotlačni pralniki. Dodan je tudi konkreten podatek za porabo vode za čiščenje. Dopolnjen tudi dokument P42.

11. Glede BAT 13 Zaključkov o BAT ministrstvo ugotavlja, da ste se opredelili do najboljše razpoložljive tehnike, navedene pod točko b)..... Ministrstvu pri tem ni jasno, na kakšen način zagotavljate, da so površine suhe in čiste, da se krma ne raztresa in voda ne poliva. Pri tem bolj natančno opišite in pojasnite, kako zagotavljate tehniko za preprečevanje in zmanjševanje emisije vonjav iz hlevov.

Ipsum: Dopolnjen je bil dokument P2, z opisom BAT 13 – način zagotavljanja da so površine suhe in čiste, da se krma ne raztresa in voda ne poliva. Dopolnjen tudi dokument P42.

12. Glede **BAT 21** Zaključkov o BAT ministrstvo ugotavlja, da ste se opredelili do kombinacije najboljših razpoložljivih tehnik za zmanjšanje emisij amonijaka v zrak zaradi razvoza gnojevke, in sicer ste pod tehniko.... Ministrstvu ni jasno, ali izvajate obe navedeni tehniki, ali samo tehniko d), na kakšen način jih izvajate in njeno ustreznost. Pri tem je potrebno natančno opisati uporabljeno tehniko in na kakšen način jo zagotavljate. Tehnike za raztresanje gnojevke so opisane tudi pod točko 4.8.1. poglavja 4. Zaključkov o BAT.

Ipsum: Dopolnjen je bil dokument P2, z opisom BAT 21. Razvoz gnojevke se izvaja z uporabo tehnologije plitvega vbrizgavanja v tla, in sicer po postopku deloma odprtih rež. Upravljalec je nabavil novo namensko vozilo za razvoz gnojevke in vnos v tla. Dopolnjen tudi dokument P42.

13. Glede BAT 22 Zaključkov o BAT ministrstvo ugotavlja, da ste se opredelili do najboljše razpoložljive tehnike za zmanjšanje emisij amonijaka v zrak zaradi raztresanja gnoja, kjer ste navedli, da za raztros gnojevke uporabljate tehniko globokega vbrizganja in občasno tudi plitvo vbrizganje..... Ministrstvo ugotavlja, da ste v dokumentu P44 - Načrt gospodarjenja navedli, da pri reji živali nastane tudi nekaj gnoja, na delih tal v hlevu, kjer ni rešetkastih tal. Na leto nastane do ene prikolice gnoja. Gnoj ni izpostavljen

padavinam in je pokrit s folijo. Ministrstvu pri tem ni jasno, kje je shranjen ta gnoj do odvoza, kako to tehniko natančno izvajate, na kakšen način, na kakšnih površinah itd., pri čemer navedite tudi njeno ustreznost (ustreznost samo za to eno prikolicco gnoja, saj za gnojevko ta BAT ni relevanten). Opredelite se do časovnih razmikov med raztresanjem gnoja in vmešavanjem v zemljo iz Preglednice 1.3 BAT 22 Zaključkov o BAT, pri čemer je treba upoštevati tudi opombe, ki so pod preglednico, v kolikor so ustrezne.

Ipsum: Dopolnjen je bil dokument P2, z opisom BAT 22. Popravili smo navedbe glede nastajanja gnoja. Na farmi trdni hlevski gnoj ne nastaja. Pri reji prašičev pitancev in plemenskih svinjah se nastilj ne uporablja. Pri reji tekačev se uporablja žagovina. V hlevih nastaja izključno gnojevka, ki poleg živinskih izločkov zajema tudi odpadne pralne vode in pri tekačih tudi žagovino, saj se vse kar nastane v hlevu spere v bazene pod tlemi, kar se nato odvaja v lagune za gnojevko. Popravljen so bile navedbe še v ostalih dokumentih glede nastajanja gnoja P33, P42, P34, P44.

14. Glede BAT 23 Zaključkov o BAT ministrstvo ugotavlja, da ste se opredelili do najboljše razpoložljive tehnike za zmanjšanje emisije amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo prašiev glede na način reje (svinje za pripust, breje svinje in svinje v laktaciji), tehniko reje na delno rešetkastih tleh s pogostim izplakovanjem gnojnice in glede na prisilni ventilacijski sistem.

Ministrstvu ni jasno, kolikšno je zmanjšanje emisij amonijaka glede na referenčno vrednost (v % in v kg NH₃) za posamezno rejo svinj kot posledica uporabe konkretne tehnike in katere iz Zaključkov o BAT. Prikažite natančno, kolikšno je zmanjšanje amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa, kjer z oceno prikažite zmanjšanje emisij amonijaka kot posledico uporabe konkretnih tehnik iz zaključkov ali drugih enakovrednih tehnik. Navedite, koliko znašajo skupne razpršene emisije amonijaka iz hlevov na leto in na uro.

Ipsum: Dopolnjen je bil dokument P2, z opisom BAT 23. Prav tako je bil dopolnjen dokument P41.

Zmanjšanje emisije amoniaka iz celotne farme in posamezne vrste reje.

Vrsta reje	Vzreja tekačev	Vzreja pitancev	Vzreja plemenskih svinj
število živali	4400	432	846
Izračunana emisija amoniaka v kg/žival/leto	0,281	1,619	3,283
izračunana emisija amoniaka v kg/leto	1234,3	699,6	2777,8
Izračunana emisija amoniaka v kg/ uro	0,141	0,080	0,317
Zgornja raven emisij po BAT v kg NH ₃ /žival / leto	0,53	2,6	5,6
Zmanjšanje emisij v kg NH ₃ /žival / leto	0,249	0,981	2,317
Zmanjšanje emisij v kg/leto	1097,7	423,6	1959,8
Zmanjšanje emisij v %	47,1	37,7	41,4

Povprečno zmanjšanje emisij iz celotne farme:

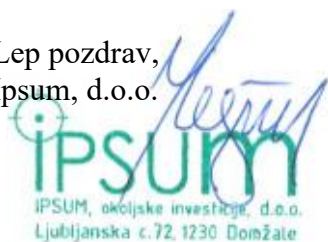
15. Glede BAT 30 Zaključkov o BAT ministrstvo ugotavlja, da ste se opredelili do najboljše razpoložljive tehnike, navedene pod točko a)4 in delno pod točko a)5, kjer ste navedli samo, da se tehnika izvaja in da se v določenih prostorih nahajajo delno rešetkasta tla. Ministrstvo vas poziva, da se je potrebno natančno opredeliti do tehnike reje za vsako kategorijo prašičev posebej, še posebej za plemenske svinje. Pri tem je potrebno natančno opisati, kako in na kakšen način posamezno tehniko reje izvajate in njeno ustreznost, kot npr. kaj predstavlja pri vas zmanjšana jama za gnoj, kje in koliko so rešetkasta tla, kje in koliko predstavljajo v hlevih polna tla in kako se tukaj odstranjuje gnoj oz. gnojnica in na kakšen način, koliko pogosto itd. Ministrstvo pri tem pripominja, da zgolj pavšalne navedbe niso ustrezne, zato vas poziva, da točno navedete posamezen opis. Pri tem naj bo tehnika reje usklajena z ostalimi navedbami in ocenami z uporabljenimi emisijskimi faktorji pri drugih tehnikah Zaključkov o BAT.

Ipsum: Dopolnjen je bil dokument P2, z opisom BAT 30.

Prilagamo tudi dokumente v katerih je zaradi dopolnitev prišlo do sprememb (med opisnimi prilogami in tabelami).

Spremembe v dokumentih so obarvane z rumeno barvo.

Lep pozdrav,
Ipsum, d.o.o.

Priloge k dopolnitvi vloge:

- Obrazec IED vloga ZVO2_Ljutomerčan_3.doc in Obrazec IED vloga ZVO2_Ljutomerčan_3.pdf

Opisne priloge:

- P2 - Skladnost obratovanja IED naprave z NRT (P2-sept25_FarCveA1_BAT skladnost)
- P33 - Opis tehnologije proizvodnje (P33 – FarCve_okt25_proizvodni proces)
- P34 – Opis skladiščenja (P34-FarCve_okt25_skladišča)
- P41 - Emisije v zrak (P41 – FarCve_okt25_emisije v zrak)
- P42 - Emisije v vode (P42 – FarCve_okt25_emisije vode)
- P44 - Načrt gospodarjenja (P44-FarCve_okt25_Načrt gospodarjenja z odpadki)
- P45- Izredne razmere in nesreče (P45 – FarCve_okt25_izredne razmere)

TABELE priloge

- T31-1 Seznam stavb (T31 – okt25_FarCve_objekti in TE)
- T31-2 Seznam tehnoloških enot (T31 – okt25_FarCve_objekti in TE)
- T41-1: Odvodniki, (Tabele-T41 – FarCve_okt25_odvodniki)
- T42- 3: Vodna bilanca (Tabele-T42 – FarCve_okt25_vode)

Ostale priloge:

- A31 – shematski prikaz na območju naprave - proizvodni proces
- A33 - Shematski načrt postavitve posameznih tehnoloških enot
- A34 Shema lokacij posameznega skladišča
- A41-Shema lokacije naprave z vrisanimi odvodniki na tehnoloških enotah, (A41 - Shema_odvodnik_lokacija-okt25).pdf
- A44 – Načrt gospodarjenja z odpadki Ljutomerčan_2025-2028.pdf
- A45 – Načrt za izredne razmere in nesreče, Ljutomerčan, okt25.pdf
- Zakupna pogodba št. 47800-32608-2024 z Skladom
- Pregled tesnosti lagun_Ljutomerčan_okt2025.pdf

A41 -Elaborati:

- Strokovna ocena o obremenitvi okolja z vonjavami za Farma Cven na lokaciji Cven 107, 9240 Ljutomer - obstoječe stanje in predvideno stanje v času obratovanja, št. CEVO-20387/2022, IVD Maribor, oktober 2022, dopolnitev september 2025 (**2022-20387 IPSUM_strokovna ocena vonjave_FARMA CVEN sep25**).
- Načrt obvladovanja vonjav za farmo Cven, Po zaključkih o najboljših razpoložljivih tehnikah (BAT) za intenzivno rejo prašičev, BAT 12, št. CEVO-20387/2022-C, IVD Maribor, oktober 2022, dopolnitev september 2025.(**2022-20387-C Načrt obvladovanja vonjav_FARMA CVEN_sep25**)
- Predlog programa prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz podjetja LJUTOMERČAN D.O.O. za farmo CVEN na lokaciji CVEN 107, 9240 LJUTOMER, št. CEVO- 20387B/2022, IVD Maribor, oktober 2022, dopolnjeno september 2025 in Priloge – izračuni po BAT 23, 25, 27 (svinje za pripust in breje svinje, svinje v laktaciji, tekači in pitanci), september 2025.(**2022-20387B IPSUM LJUTOMERCAN FARMA CVEN pom_ver2_sep25**)
- Priloga k izračunom – deklaracija krme (2022-20387B Priloga DEKLARACIJE KRME 2025)
- 2022-20387B Priloga Izračuni po BAT Farma Cven_sep25 (excel tabele)

Grafične priloge:

- G.2 Situacija po izvedbi hleva PL 1 s prikazom vstopov-izhodov in infrastrukture, M1:500